

Emnenr. 5

Tilleggsspørsmålnr.

Emne:

Oppskr. av: Ks. Haug

(adresse): Kapp, Vokleberg

Fylke: Opland

Herad: Ø. Toten

Bygdelag: Hoff sogn

Gard: Vokleberg i 1600 Mykleberg

G.nr. 172 Br.nr. 172

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. ja

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Vaskering

SVAR

Om dette emnet kan meldes så langt jeg kan huske (fra slutten av forrige århundrede)

På gården her blev vand indlagt omkring århundredeskiftet - først som pompe i kjøkkenet fra en gammel bryner på gårdsplassen.

Før var det bryner ved det gamle fjøst sein at vannet blev hestet op med vektstang med brekette og rundt ind gjennom en "bro".

Treketter var iberen til Linsalekterne kom ~~ibere~~ omkring århundredeskiftet.

Den siste brekette er enda iberen her.

Den er av eiseved (gammel parafinskåne) og laget av en lagge (bøcker) for ca 35 år siden.

Jeg husker fra min barndom på Haug, at man lær "låg" fra "Hårhuset" (varm) og til fjøst "Vassåen" var laget av gran og var ca 80 liter

Den hadde to ører med runde hull i.

"Fåsånga" ca 1,80 m med overkjeler som passet ind i hullene i vassåens overkant.

Vannet blev øst med en bre-kolle med en hanske ("kapp" ca 6-8 liter. innhold.

Jeg kan ikke huske om det bruktes noe for å hindre skvalling når man lær.

Den måtte passe å gå i kast.

Sp. nr 1

2

2)

Noe annet bruk av såkanga kjører
jeg ikke til.

2

3/
4/

Mjøndt her
Vandbeiring ikke brukt her siden 1900
da den første byrøvandledning ble lagt til
det nye fjøret, men nu i 1947 kjøres vand
på mest alle gårde her.

Sp. 1

Vassela. kan jeg huske var brukt, men nu
er det inget som ledes vatten ned "sela".
Selacu ledes på legge æbler og hadde lenge
med brak i til å henge bytterne på
Min far fortalte at vassela bruktes også
til å frakte sneka til Lysteriet i 1870-80
Her til bruktes 2 blisspand på 11 pletter (lides)

5

Enda ledes nok vand på små steder, og enkelte
meget gamle med dagse ledes kjøres vand til
gårdene, men dette er rene undtagelser

6

Kjøring foregår på slade og vogne. Tømmer
brukes for det meste. No Bre. Lagget.
Disse brukes også til å kjøre tjern "drank" fra
berneveins berneveiene og har vært i bruk
siden disse opprettedes for 100 år siden.

Ja dette var et noe forsinket svar om
vassbeiring.

Godt Nyttår!

Kapp 21/12-47

Ar. Haug

996

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING